

I. BENDROJI INFORMACIJA

1. Pensijų fondo pavadinimas, visas pensijų fondo taisyklių, pagal kurias jis veikia, pavadinimas, Komisijos pensijų fondo taisyklėms suteiktas numeris

Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo Invalda Racionalios rizikos pensijų fondas, taisyklių Nr. PF-Vo4-K005-014(005).

2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita

2009 metų sausio – birželio mėn.

3. Duomenys apie valdymo įmonę

3.1. pavadinimas ir įmonės kodas

UAB „Invalda turto valdymas“, įm. k. 126263073.

3.2. buveinė (adresas)

Maironio g. 11, 01124 Vilnius.

3.3. telefono, fakso numeriai, el. pašto adresas, interneto svetainės adresas

Telefonas	(8~5) 273 29 28
Faksas	(8~5) 273 48 98
Elektroninis paštas	pensija@invalda.com
Interneto svetainė	www.invalda.com

3.4. veiklos licencijos numeris

VĮK-005.

3.5. pensijų fondo valdytojo vardas, pavardė, pareigos (asmuo ar asmenys, priimančys investicinius sprendimus)

Andrius Barštys, generalinis direktorius, valdybos narys; Andrej Cyba, direktorius Valdybos narys; Justas Vaičiulionis, fondų valdytojas; Vytautas Plunksnis, strateginis analitikas; Vitalijus Šostak, fondų valdymo departamento vadovas; Tomas Krakauskas, portfelio valdymo departamento vadovas.

4. Depozitoriumo pavadinimas, kodas, adresas, telefono ir fakso numeriai

AB „SEB bankas“, įmonės kodas 112021238, buveinė adresas Gedimino pr. 12, 01103 Vilnius, tel. (8~5) 268 2688, faks. (8~5) 268 2686.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Grynųjų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2008.12.31)	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2009.06.30)	Prieš metus (2008.06.30)	Prieš dvejus metus (2007.06.30)
Grynųjų aktyvų vertė, Lt	18.883.605,6735	28.326.394,2310	34.453.092,0591	24.131.874,2821
Apskaitos vieneto vertė, Lt	0,9136	1,0347	2,4215	3,1197
Apskaitos vienetų skaičius	20.670.470,8617	27.375.177,8308	14.228.190,3207	7.735.272,2299

6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė, Lt
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetų)	7.735.828,3916	7.018.525,3587
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant vienetų į pinigines lėšas)	1.031.121,4278	969.858,2300

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų turto

Atskaitymai iš valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondo pensijų turto

Atskaitymai	Taisyklėse nustatyti maksimalūs dydžiai	Faktiškai taikomi atskaitymų dydžiai	Per ataskaitinį laikotarpį priskačiuota atskaitymų suma, Lt	Per ataskaitinį laikotarpį sumokėtų atskaitymų suma, Lt
Nuo įmokų	1,49%	1,49%	102.797,4713 Lt	126.928,5345 Lt
Nuo turto vertės	0,99%	0,99%	105.938,6164 Lt	90.765,4055 Lt
Už keitimą:	0,00%	0,00%	- Lt	- Lt
fondo keitimas toje pačioje bendrovėje daugiau kaip kartą per metus	0,00%	0,00%	- Lt	- Lt
pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus	0,00%	0,00%		
pensijų kaupimo bendrovės keitimas daugiau kaip kartą per metus	0,00%	0,00%	- Lt	- Lt
Iš viso			208.736,0877 Lt	217.693,9400 Lt
BAR *				-
Sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK *				-
PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)*				-

* Pateikti rodiklių paaiškinimus (rodiklius pateikti tik metų ataskaitoje).

Bendras išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė fondo grynųjų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad skaičiuojant BIK į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Fondai, kurių PAR aukštas, patiria didesnes sandorių sudarymo išlaidas.

8. Mokėjimai tarpininkams (nurodyti konkrečius tarpininkus ir jiems sumokėtas sumas, suteiktas paslaugas). Pažymėti, kurie tarpininkai susiję su fondo valdymo įmone

2009 m. AB FMĮ „Finasta“ už tarpininkavimą sumokėta 33 929,77 Lt. UAB „Invalida turto valdymas“ ir AB FMĮ „Finasta“ kontroliuojantis asmuo yra AB „Invalida“.

9. Informacija apie visus susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius (jų teikėjas, vertė, suteiktų prekių ir (ar) paslaugų pobūdis ir kt.)

---

10. Pateikti konkretų pavyzdį, iliustruojantį atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai (pateikti tik metų ataskaitoje). Pavyzdyje pateikti skaičiavimus, kiek būtų atskaityta (litas) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų esant dabartiniam atskaitymų dydžiui ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 10 000 Lt, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinka, pagal kurios duomenis nustatyta rinkos vertė (tinklalapio adresas)	Balsų dalis emitente, %	Dalis GA, %
Nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį ar įj atitinkantį prekybos sąrašą									
AB Sanitas	LT	LT0000106171	155682	155682	3.167.348,84	1.027.501,20	www.omxgroup.com/vilnius	1,415	3,627
AB Vilniaus baldai	LT	LT0000104267	9942	39768	337.145,71	77.845,86	www.omxgroup.com/vilnius	0,256	0,275
AB TEO LT	LT	LT0000123911	434509	434509	1.033.214,88	482.304,99	www.omxgroup.com/vilnius	0,053	1,703
AB Invalida	LT	LT0000102279	43030	43030	473.585,20	58.520,80	www.omxgroup.com/vilnius	0,106	0,207
AB City Service	LT	LT0000127375	118064	118064	529.081,60	595.042,56	www.omxgroup.com/vilnius	0,694	2,101
AB Apranga	LT	LT0000102337	410097	410097	1.238.902,00	684.861,99	www.omxgroup.com/vilnius	4,648	2,418
Iš viso			1171324		6.779.278,23	2.926.077,40			
Nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar įj atitinkantį prekybos sąrašą									
AB Vilkyškių pieninė	LT	LT0000127508	212000	212000	1.144.800,00	286.200,00	www.omxgroup.com/vilnius	1,775	1,010
Iš viso			212000		1.144.800,00	286.200,00			
Nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Grindeks	LV	LV0000100659	21448	105.912,37	605.647,56	314.559,74	www.omxgroup.com/riga	0,224	1,110
Vseobecna Uverova Banka AS	SK	SK1110001437	1269	145.469,23	449.897,92	368.054,67	www.bsse.sk	0,031	1,299
OTP bank	HU	HU0000061726	15819	19.738,95	287.286,86	688.889,29	www.bse.hu	0,000	2,432
Enemona	BG	BG1100042073	28542	50.390,90	664.842,52	388.009,94	www.bse-sofia.bg/	0,287	1,370
Cez	CZ	CZ0005112300	5757	76.286,01	551.941,48	668.265,42	www.pse.cz	0,001	2,359
Saldus mezrupnieciba	LV	LV0000100154	2315	11.431,70	114.560,09	22.863,40	www.omxgroup.com/riga	1,062	0,081
Tallinn Department Store	EE	EE0000001105	30000	1.035.840,00	831.915,83	246.529,92	www.omxgroup.com/talin	0,074	0,870
Asseco Poland	PL	PLSOFTB00016	8610	6.590,70	361.554,81	364.663,25	www.gpw.pl	0,011	1,287
Anadolu An. Turk Sigorta	TR	TRAANSR9101	483914	775.278,62	703.781,60	1.000.109,42	www.ise.org	0,176	3,531
Eesti Ehitus	EE	EE3100039496	34658	76.479,81	424.139,04	102.913,74	www.omxgroup.com/talin	0,113	0,363
Vienna Insurance Group	AT	AT0000908504	6597	22.778,12	500.556,69	705.666,21	www.wienerboerse.at	0,006	2,491
THR Marea Neagra	RO	ROEFRIACNOR6	400519	32.736,02	714.623,61	130.944,08	www.bvb.ro	0,207	0,462
OMV	AT	AT0000743059	10346	35.722,67	1.523.993,17	953.438,03	www.wienerboerse.at	0,003	3,366

CA Immobilien International	AT	ATCAIMMOINT5	43617	150.600,78	371.411,66	546.680,82	www.wienerboerse.at	0,100	1,930
Olympic Entertainment Group	EE	EE3100084021	159621	5.511.393,89	918.204,86	308.638,06	www.omxgroup.com/talin	0,266	1,090
Dafora	RO	RODAFRACNOR5	1659600	135.645,75	354.606,82	68.636,75	www.bvb.ro	0,170	0,242
Gazprom	RU	US3682872078	6000	59.143,20	350.801,64	302.863,03	www.rts.ru	0,000	1,069
Mobile Telesystems ADR	RU	US6074091090	6900	17.003,67	1.162.066,12	627.945,53	www.rts.ru	0,002	2,217
Bank of Georgia	GE	US0622692046	84000	207.001,20	418.552,96	1.239.937,19	www.gse.org.ge	0,665	4,377
Iš viso			3009532		11.310.385,24	9.049.608,49			
išleidžiami nauji nuosavybės vertybiniai popieriai									
-	-	-	-	-			-	-	0,000
Iš viso			0		0,00	0,00			
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių			4392856		19.234.463,47	12.261.885,89			

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
-	-	-		0			-	-	0,000
Iš viso			0		0,00	0,00			
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Snoras	LT	XSo301140512	189	652579,2	478.970,77	466.822,53	7	2010-05-21	1,648
Iš viso			189		478.970,77	466.822,53			
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Parex bank	LV	XSo253533318	104	359091,2	383.407,71	230.252,87	5,63	2011-05-05	0,813
Iš viso			104		383.407,71	230.252,87			
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
-	-	-	-	-			-	-	0,000
Iš viso			0		0,00	0,00			
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių			293		862.378,48	697.075,40			

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinkos vertės nustatymo šaltinis (tinklalo adresas)	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 61 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai (akcijos)									
Invalda Juodosios Jūros fondas	LT	LTIF00000336	4478,5361	Invalda turto valdymas	400.000,00	405.677,89	www.finasta.lt	KIS 1	1,432
Iš viso			4478,5361		400.000,00	405.677,89			
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)									
EEREIF	EE	EE3500096500	3407	GILD Property Asset Management	172.610,97	153.191,47	www.gildbankers.com	KIS 5	0,541
Iš viso			3407			153.191,47			
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)		-							0,000
	0		0,00	0,00				-	Iš viso
Iš viso KIS vienetų (akcijų)			3407			558.869,36			

* Nurodyti KIS tipą:

KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatytas mišrus (subalansuotas) investavimas;

KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones;

KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnojamojo turto, žaliavų ir kt.).

Pastaba. Investuojant į fondų fondus, juos priskirt tam tikrai KIS grupei pagal fondų fondų investavimo strategiją.

Emitento pavadinimas	Šalis	Priemonės pavadinimas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra rinkos vertė, Lt	Palūkanų norma, %	Galiojimo pabaigos data	Dalis GA, %
Pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose								
-	-	-	-	-	-	-	-	0,000
Iš viso				0	0,00			
kitos pinigų rinkos priemonės								
-	-	-	-	-	-	-	-	0,000
Iš viso				0	0,00			
Iš viso pinigų rinkos priemonių								
				0	0,00			

Kredito įstaigos pavadinimas	Šalis	Valiuta	Bendra rinkos vertė, Lt	Palūkanų norma, %	Indėlio termino pabaiga	Dalis GA, %
Indėliai kredito įstaigose						
AB DnB Nord bankas	LT	EUR	2.999.739,36	1,00	2009-07-29	10,590
AB DnB Nord bankas	LT	EUR	999.913,13	0,98	2009-07-27	3,530
Danske bankas	LT	EUR	1.007.845,80	0,90	2009-07-08	3,558
AB bankas Finasta	LT	EUR	999.942,07	3,80	2009-07-20	3,530
Iš viso indėlių kredito įstaigose			6.007.440,37			

Priemonės pavadinimas	Emitentas	Šalis	Kita sandorio šalis	Valiuta	Investicinis sandoris (pozicija)	Sandorio (pozicijos) vertė	Bendra rinkos vertė, Lt	Rinkos pavadinimas (tinklalapio adresas)	Galiojimo terminas	Dalis GA, %
Išvestinės finansinės priemonės, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose										
					-		-			
Iš viso							0,00			
Kitos išvestinės finansinės priemonės										
Iš viso							0,00			
Iš viso išvestinių finansinių priemonių							0,00			

Banko pavadinimas	Šalis	Valiuta	Bendra rinkos vertė, Lt	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
Pinigai					
AB SEB bankas	LT	LTL	3.134.055,09	0	11,064
AB SEB bankas	LT	EUR	5.799.664,09	0	20,474
AB SEB bankas	LT	EEK	10.296,02	0	0,036
Iš viso pinigų:			8.944.015,20		

Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Paskirtis	Dalis GA, %
Kitos priemonės, nenurodytos Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 57str. 1 d.				
Mokėtinos (gautinos) sumos		-144.914,98	-	-0,512
Gautinos sumos		2.022,99	-	0,007
Iš viso kitų priemonių		-142.891,99		

12. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje, Lt	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Pagal investavimo objektus				
Nuosavybės VP	12.415.077,36	43,83	11.956.421,15	62,95
Skolos VP	697.075,40	2,46	138.082,78	0,73
KIS	405.677,89	1,43	195.546,64	1,02
Depozitai	6.009.463,36	21,22	1.500.000,00	7,90
Užsienio valiuta	5.809.960,11	20,51	256,17	-
Iš viso:	25.337.254,12	89,45	13.790.306,74	72,60
Pagal sektorius				
Telekomunikacijos	1.110.250,52	3,92	1.785.547,05	9,40
Sveikatos priežiūra	1.342.060,94	4,74	1.808.564,97	9,52
Vartojimo prekės ir paslaugos	1.448.819,91	5,11	1.090.733,16	5,74
Kasdienio vartojimo prekės ir paslaugos	286.200,00	1,01	541.671,14	2,85
Finansinės paslaugos	6.817.241,19	24,07	6.053.892,33	31,87
Informacinės technologijos	364.663,25	1,29	-	-
Gamybos sektorius	559.560,43	1,98	763.269,63	4,02
Komunalinės paslaugos	1.263.307,98	4,46	127.200,00	0,67
Energetika	302.863,03	1,07	-	-
Medžiagų sektorius	22.863,40	0,08	119.172,29	0,63
Vyriausybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-
Iš viso:	13.517.830,65	47,73	12.290.050,57	64,70
Pagal valiutas				
LTL	7.607.144,64	26,86	9.681.529,39	50,97
HUF	688.889,29	2,43	364.077,47	1,92
CZK	668.265,42	2,36	707.546,22	3,73
PLN	364.663,25	1,29	361.590,68	1,90
NOK	-	-	-	-
SKK	-	-	401.309,58	2,11
EEK	10.296,02	0,04	-	-
SEK	-	-	120.998,10	0,64
RON	199.580,83	0,70	949.100,63	5,00
BGN	388.009,94	1,37	352.908,29	1,86
EUR	14.891.266,53	52,57	3.573.261,80	18,81
TRY	1.000.109,42	3,53	276.588,82	1,46
HRK	-	-	-	-
USD	2.170.745,75	7,66	1.691.896,13	8,91
LVL	337.423,14	1,19	512.257,73	2,69
Iš viso:	28.326.394,23	100,00	18.993.064,84	100,00
Pagal geografinę zoną				
Lietuva	18.893.341,41	66,70	9.681.785,56	50,98
Vengrija	688.889,29	2,43	364.077,47	1,92
Čekija	668.265,42	2,36	707.546,22	3,73
Lenkija	364.663,25	1,29	361.590,68	1,90
Norvegija	-	-	-	-

Austrija	2.205.785,06	7,79	2.432.070,73	12,81
Bulgarija	388.009,94	1,37	352.908,29	1,86
Švedija	-	-	120.998,10	0,64
Slovakija	368.054,67	1,30	401.309,58	2,11
Suomija	-	-	-	-
Rumunija	199.580,83	0,70	948.844,46	5,00
Gruzija	-	-	-	-
Turkija	1.000.109,42	3,53	276.588,82	1,46
Kroatija	-	-	-	-
Rusija	930.808,56	3,29	1.691.896,13	8,91
Estija	811.273,19	2,86	1.003.108,29	5,28
Latvija	567.676,01	2,00	650.340,51	3,40
Gruzija	1.239.937,19	4,38	-	-
Iš viso:	28.326.394,24	100,00	18.993.064,84	100,00
Pagal emitentų tipus				
LR įmonės	3.617.955,29	12,77	2.978.771,29	15,68
LR Vyriausybė	-	-	-	-
Kiti	9.899.875,36	34,95	9.311.279,28	49,02
Iš viso:	13.517.830,65	47,72	12.290.050,57	64,70

13. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai, išskyrus tuos, kurie nurodyti šio priedo 11 punkte (pagal išvestinių finansinių priemonių rūšis nurodyti sandorių vertes, išvestinių finansinių priemonių panaudojimo tikslus (valiutų keitimo, palūkanų normos, susiję su nuosavybe, ir kt.), taip pat sandorius reguliuojamose rinkose ir šalių tarpusavio sandorius bei kitą svarbią informaciją)

---

14. Aprašyti šio priedo 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšis, su jomis susijusią riziką, kiekybines ribas ir metodus, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika, ir nurodyti, kaip išvestinė finansinė priemonė gali apsaugoti investicinių priemonių sandorį (investicinių priemonių poziciją) nuo rizikos

---

15. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (atskirai nurodyti sumas pagal skirtingas įsigytų išvestinių finansinių priemonių kategorijas)

---

16. Pateikti analizę, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją (investicijų kryptis, investicijų specializaciją, geografinę zoną ir pan.)

Fondo investicijų portfelis atitinka pensijų fondo investavimo strategiją. Racionalios rizikos pensijų fondo turtas investuojamas į nuosavybės VP (akcijas) ir (arba) į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – nuosavybės VP.

17. Nurodyti veiksniai, per ataskaitinį laikotarpį turėjusius didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės pokyčiams

Pensijų fondo investicijų portfelio vertės pokyčiui didžiausią įtaką 2009 m. pirmąjį pusmetį turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

18. – 22. ---

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

23. Pensijų fondo finansinės ataskaitos, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimais

23.1. paskutinių 3 finansinių metų balansas

Eil. Nr.	Turtas	Pastabų Nr.	Finansiniai metai 2009-06-30	Finansiniai metai 2008-12-31	Praeję finansiniai metai 2007-12-31
I.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI		8.944.015,2000	5.109.039,3600	3.596.723,9600
II.	TERMINUOTI INDĖLIAI		6.007.440,3700	1.500.000,0000	3.000.000,0000
III.	INVESTICIJOS		13.517.830,6500	12.290.050,5700	23.721.183,4500
1	Skolos vertybiniai popieriai		697.075,4000	138.082,7800	667.890,1800
1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai		697.075,4000	0,0000	0,0000
1.2.	Kiti skolos vertybiniai popieriai		0,0000	138.082,7800	667.890,1800
2	Nuosavybės vertybiniai popieriai		12.261.885,8900	11.956.421,1500	23.053.293,2700
3	Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos		558.869,3600	195.546,6400	0,0000
4	Kitos investicijos		0,0000	0,0000	0,0000
IV.	GAUTINOS SUMOS		3.044,7749	93.974,9100	22.811,7900
1	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		0,0000	0,0000	0,0000
2	Kitos gautinos sumos		3.044,7749	93.974,9100	22.811,7900
	TURTAS, IŠ VISO		28.472.330,9949	18.993.064,8400	30.340.719,2000
V.	ĮSIPAREIGOJIMAI		145.936,7639	109.459,1665	118.852,4598
1	Investicijų pirkimo sandoriai		0,0000	0,0000	0,0000
2	Mokėtinos sumos kaupimo bendrovei ir depozitoriumui		100.501,2993	109.459,1665	118.852,4598
3	Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai		45.435,4646	0,0000	0,0000
VI.	GRYNEJI AKTYVAI (I+II+III+IV-V)		28.326.394,2310	18.883.605,6735	30.221.866,7402
	ĮSIPAREIGOJIMAI IR GRYNEJI AKTYVAI IŠ VISO		28.472.330,9949	18.993.064,8400	30.340.719,2000

23.2. paskutinių 3 finansinių metų gryųjų aktyvų pokyčių ataskaita

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabų Nr.	Finansiniai metai 2009-06-30	Finansiniai metai 2008-06-30	Finansiniai metai 2007-06-30
I.	GRYNEJI AKTYVAI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE		18.883.605,6735	30.221.866,7402	12.235.483,5429
II.	PADIDĖJIMAS, IŠ VISO		20.974.896,6229	10.423.277,1000	12.132.850,7101
1	Pensijų įmokos		6.899.202,8200	8.000.980,8700	4.409.366,7600
2	Iš kitų pensijų fondų pervestos sumos		222.120,0100	1.894.943,9100	4.853.624,9000
3	Kaupimo bendrovės garantinės įmokos		0,0000	0,0000	0,0000
4	Palūkanos ir dividendai		412.616,4400	519.302,7000	256.441,8400
5	Investicijų pardavimo pelnas		0,0000	0,0000	203.171,8639

6	Investicijų vertės padidėjimo suma		13.409.320,9930	0,0000	2.376.959,6362
7	Turto vertės padidėjimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo		29.257,2399	6.317,2800	0,0000
8	Kitos pajamos		2.379,1200	1.732,3400	33.285,7100
III.	SUMAŽĖJIMAS IŠ VISO		11.532.108,0654	6.192.051,7811	236.459,9708
1	Pensijų išmokos		0,0000	5.479,9300	0,0000
2	Į kitus pensijų fondus pervestos sumos		969.858,2100	290.619,8300	50.800,4500
3	Investicijų pardavimo nuostoliai		10.353.513,7826	450.994,6842	0,0000
4	Investicijų vertės sumažėjimo suma		0,0000	5.179.287,2858	0,0000
5	Turto vertės sumažėjimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo		0,0000	0,0000	39.721,4300
6	Valdymo sąnaudos		208.736,0728	265.670,0511	145.938,0908
7	Kitos sąnaudos		0,0000	0,0000	0,0000
IV.	GRYNIJI AKTYVAI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE		28.326.394,2310	34.453.092,0591	24.131.874,2821
V.	APSKAITOS VIENETO VERTĖ		1,0347	2,4215	3,1197
VI.	APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS		27.375.177,8308	14.228.190,3207	7.735.272,2299

23.3. 2009 metų I pusmečio finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas

I. BENDROJI DALIS

Duomenys apie fondą

1. Informacija apie PF

PF pavadinimas	Invalda Racionalios rizikos
Visas PF taisyklių pavadinimas	Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo Invalda Racionalios rizikos pensijų fondas
VPK suteiktas PF numeris	PF-V04-K005-014(005)
PF įsteigimo data	2003 m. rugpjūčio 28 d.
Dalyvių skaičius	2009 m. birželio 30 d. – 12350

2. Duomenys apie įmonę

Pavadinimas	UAB „Invalda turto valdymas“
Kodas	1262 63073
Buveinė (adresas)	Maironio g. 11, LT-01124 Vilnius
Telefono numeriai, fakso numeriai, el. pašto adresas, interneto svetainės adresas	+370 5 205 95 44, +370 5 273 29 28 +370 5 273 48 98 pensija@finasta.lt www.finasta.lt
Leidimo verstis valdymo įmonės veikla numeris	VĮK-005
Įregistravimo Juridinių asmenų registre data, vieta, kodas	Įmonė įregistruota 2003 m. liepos 21 d. Vilniaus m. Rejestro tarnyboje

3. Informacija apie depozitoriumą

Pavadinimas	AB SEB bankas
Kodas	112021238
Adresas	Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius
Telefono ir fakso numeriai	+370 5 2682688, +370 5 2682686

4. Informacija apie auditorius

Auditoriaus pavadinimas	UAB „Ernst & Young Baltic“
Adresas	Subačiaus 7, LT-01302 Vilnius
Telefono, fakso numeriai	+370 5 2742200, +370 5 2742333

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengtos finansinės ataskaitos

Finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr.30, 2004-01-13, „Dėl Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo įgyvendinimo“;
- Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas;
- Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartais.

Fondo turtas nominuotas litais, tačiau investuojama gali būti įvairia užsienio valiuta. Valdymo įmonė, siekdama išvengti nuostolių dėl valiutos kursų svyravimo neigiamos įtakos, yra numačiusi naudoti išvestines finansines priemones.

Investicinio fondo finansiniai metai yra kalendoriniai metai. Fondo finansinės ataskaitos turi būti sudaromos per keturis mėnesius pasibaigus finansiniams metams.

Valdymo įmonė apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta – litais. Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas.

2. Investavimo politika

Fondo investavimo strategiją grindžia Fondo siekiamas tikslas – užtikrinti subalansuotą ilgalaikį Fondo augimą.

Iki 100 procentų pensijų turto investuojama į nuosavybės VP (akcijas) ir (arba) į kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – nuosavybės VP. Pensijų turtas gali būti investuotas į skolos VP, pinigų rinkos priemones ir (arba) į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – skolos VP ir (ar) pinigų rinkos priemonės.

Pensijų turtą sudaro:

- VP ar pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama rinkose pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus laikomose reguliuojamomis ir veikiančiomis Europos Sąjungos valstybėse narėse;
- VP ar pinigų rinkos priemonės, kurios yra įtrauktos į Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje esančios VP biržos oficialųjį prekybos sąrašą arba kuriomis prekiaujama ten esančioje pripažintoje ir visuomenei prieinamoje reguliuojamoje rinkoje, veikiančioje pagal nustatytas taisykles, jei ši birža arba rinka yra nurodyta Fondo taisyklėse;
- Išleidžiami nauji VP, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos VP į VP biržos oficialųjį prekybos sąrašą ar reguliuojamos rinkos prekybos sąrašą ir jeigu įtraukiama į sąrašą bus ne vėliau kaip per vienerius metus nuo išleidimo, jei ši birža arba rinka yra Europos Sąjungos valstybėje narėje ar yra nurodyta Fondo taisyklėse;
- ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui padėti indėliai, esantys kredito įstaigose, kurių registruojama buveinė yra Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne blogesnė, kaip Europos Sąjungoje;

- Fondo taisyklėse nurodyti KIS investiciniai vienetai (akcijos).

Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje esančių VP biržų ir rinkų sąrašas nustatytas Fondo taisyklėse.

Fondas investuoja lėšas ne tik litais ar bazine valiuta – eurai, bet ir kitomis pasaulio valiutomis. Fondo investicijų portfelis privalo būti diversifikuotas LR įstatymų ir šio Fondo taisyklių nustatyta tvarka.

Sprendimai dėl Fondo investicijų portfelio sudėties įgyvendinami sudarant sandorius VP biržose bei rinkose per Valdymo įmonės pasirinktus finansinius tarpininkus (maklerius, brokerius, bankus).

Sprendimus dėl Fondo investicijų portfelio sudėties priima Valdymo įmonės investicinis komitetas, kurio sudėtį nustato Valdymo įmonės valdyba savo sprendimu.

3. Finansinės rizikos valdymo politika

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal fondo taisyklėse numatytus diversifikavimo principus.

Investicinis komitetas, priimdamas sprendimus dėl Fondo investicijų portfelio sudėties, privalo atsižvelgti į esamą portfelio rizikingumą, taip pat į priimamų investicinių sprendimų poveikį bendram portfelio rizikingumui.

Fondo portfelio rizika įvertinama periodiškai ir pateikiama investicinio komiteto posėdžiui ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinių metų ketvirtį.

Fondo investicijų portfelio rizika įvertinama atsižvelgiant į portfelį sudarančių VP:

- emitento kredito reitingą;
- kainos jautrumą palūkanų normų pokyčiams;
- nominalo valiutos riziką;
- trukmę;
- pajamingumą;
- VP svorį investicijų portfelyje.

Valdymo įmonė ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus peržiūri investavimo strategiją, o prireikus ją keičia.

Valdymo įmonės turimos kurio nors emitento akcijos kartu su valdomų fondų turimomis to emitento akcijomis negali suteikti daugiau kaip 1/10 visų balsavimo teisių emitento visuotiniame akcininkų susirinkime.

Valdomo fondo turtu gali būti įsigyjama ne daugiau kaip:

- 10 proc. visų balso teisių nesuteikiančių emitento akcijų;
- 10 proc. visų emitento skolos VP;
- 10 proc. vieno emitento išleistų pinigų rinkos priemonių

4. Turto ir įsipareigojimų padidėjimo bei sumažėjimo pripažinimo principai

Skaičiuojant grynųjų aktyvų (GA) vertę, yra apskaičiuojama:

- turto vertė;
- įsipareigojimų vertė;
- turto ir įsipareigojimų verčių skirtumas atspindi GA vertę.

Turto ir įsipareigojimų skaičiavimas yra grindžiamas jų tikrąja verte, kuri atspindi GA vertę, už kurią labiausiai tikėtina šiuos aktyvus parduoti.

Turtas (ar jo dalis) yra nurašomas tik tada, kai:

- įgyvendinamos teisės į šį turtą (ar jo dalį);
- kai baigiasi teisių galiojimo laikas arba kai šios teisės perduodamos.

Įsipareigojimai skaičiuojami pagal Verslo apskaitos standartų reikalavimus. Įsipareigojimai (ar jų dalis) turi būti nurašomi tik tada, kai jie išnyksta, t. y. kai sutartyje nurodyti įsipareigojimai įvykdomi, anuliuojami ar nustoja galioti.

Skaičiuojant GA vertę, denominuotų užsienio valiuta turto ir įsipareigojimų, vertė nustatoma pagal Lietuvos banko nustatytą oficialų tos valiutos ir lito kursą, galiojantį vertinimo dieną.

5. Investicijų apskaitos įvertinimo metodai, pervaldinimo periodiškumas

Priemonių, kuriomis prekiaujama Baltijos šalių reguliuojamose rinkose (Rygos, Talino ar Vilniaus vertybinių popierių biržose) tikroji vertė nustatoma pagal rinkos viešai paskelbtą vertinimo dieną vidutinę rinkos kainą, priemonių, kuriomis prekiaujama šiame punkte nenurodytose reguliuojamose rinkose tikroji vertė nustatoma pagal uždarymo kainą, išskyrus atvejus, kai:

- priemonės yra kotiruojamos keliose reguliuojamose rinkose; tuo atveju jų tikrajai vertei nustatyti naudojama tos reguliuojamos rinkos, kurioje prekyba šiomis priemonėmis pasižymi didesniu likvidumu, reguliarumu ir dažnumu, duomenys;
- jei pagal pateiktus kriterijus neįmanoma pagrįstai pasirinkti rinkos, kurios duomenimis remiantis, turi būti nustatoma priemonės tikroji vertė; tuo atveju jai nustatyti naudojama reguliuojamos rinkos, kurioje yra priemonės emitento buveinė, duomenys;
- per paskutiniąją prekybos sesiją priemonė nebuvo kotiruojama; tuo atveju tikrosios vertės nustatymui naudojama paskutinė žinoma, tačiau ne daugiau kaip prieš 30 kalendorinių dienų buvusi vidutinė rinkos kaina arba uždarymo kaina, jei nuo paskutinės prekybos dienos neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei paskutinė žinoma;
- priemonė nebuvo kotiruojama daugiau kaip 30 kalendorinių dienų iki vertinimo dienos arba buvo kotiruojama rečiau nei nustatyta Valdymo įmonės pensijų fondų grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose; tuo atveju jos vertė nustatoma taip, kaip priemonių, kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiuojama, vertė.

Priemonės, kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiuojama, vertinamos tokia tvarka: nuosavybės VP:

pagal nepriklausomo verslo vertintojo, turinčio teisę verstis tokia veikla, įvertinimą, jei nuo vertinimo praėjo ne daugiau kaip vieneri metai ir jei po įvertinimo neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei nustatyta vertintojo;

jei nėra atlikta aukščiau numatyto vertinimo ar netenkinamos aukščiau pateikto punkto sąlygos, vertinama atsižvelgiant į panašios bendrovės pelno (prieš apmokestinimą), tenkančio vienai akcijai (naudojant vidutinį svertinį paprastųjų akcijų skaičių, buvusį apyvartoje tam tikrą periodą), santykį, padaugintą iš vertinamos bendrovės pelno, tenkančio vienai akcijai;

jei dėl tam tikrų priežasčių negalima pasinaudoti aukščiau pateiktais metodais, vertinama pagal tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, nurodytą Valdymo įmonės pensijų fondų grynųjų aktyvų vertės vertinimo procedūrose, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

Skolos VP ir pinigų rinkos priemonės

vertinamos pagal VPK patvirtintą GA vertės skaičiavimo metodiką arba:

jei taip gaunamas tikslesnis šių priemonių vertinimas, skolos VP vertinami šiais būdais:

Lietuvos Respublikos VP pelningumas nustatomas pagal ne mažiau kaip trijų pirminių dilerių (pvz., AB SEB Bankas, AB DnB Nord bankas, „Swedbank“, AB) siūlomų konkrečios emisijos tos dienos geriausios pirkimo (mažiausia BID) ir pardavimo (didžiausia ASK) pelningumų vidurkį;

naudojantis Lietuvos banko patvirtintomis formulėmis;

užsienio VP bei nekotiruojamų VP tikroji vertė nustatoma naudojantis vienu iš keleto būdų:

naudojantis Bloomberg, Reuters ar kitų tarptautinių naujienų agentūrų, informacijos šaltinių teikiamais pelningumais ir (arba) kainomis;

atsižvelgiant į analogiškos trukmės, reitingo ir panašių išleidimo sąlygų VP vertę;

pagal tikėtiną pardavimo kainą, numatytą vadovaujantis atitinkamos priemonės vertinimo tvarka, nustatyta Valdymo įmonės pensijų fondų grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose;

jei neįmanoma įvertinti VP kainos ankstesniais būdais - įvertinti VP vertę sukauptu palūkanų metodu (amortizuojant VP vertę);

Išvestinės investicinės priemonės vertė nustatoma pagal paskutinę analogiško anksčiau sudaryto sandorio rinkos vertę, jei per laikotarpį nuo sandorio sudarymo dienos iki vertinimo dienos nebuvo didelio ekonominių aplinkybių pasikeitimo. Jei minėta sąlyga netenkinama – vertinama pagal tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą Valdymo įmonės pensijų fondų grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

Kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos) vertinami pagal paskutinę viešai paskelbtą išpirkimo kainą;

Terminuoti indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę;

Grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose vertinami pagal nominalią vertę;

Pinigių rinkos priemonės, kurių išpirkimo terminas arba iki jo likęs laikas ne ilgesnis kaip 397 dienos arba kurių pajamingumas reguliariai tikslinamas pagal pinigų rinkos sąlygas ne rečiau kaip kartą per 397 dienas, arba kurių rizika, įskaitant kredito ir palūkanų normos rizikas, yra labai panaši į riziką finansinių priemonių, kurių išpirkimo terminas ir pajamingumas atitinka anksčiau nurodytus požymius, gali būti vertinamos amortizuotos savikainos metodu.

Kitas turtas vertinamas pagal labiausiai tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą Valdymo įmonės pensijų fondų grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

6. Apskaitos vieneto nustatymo taisyklės

Fondo vieneto vertė skaičiuojama keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles.

Pradinė Fondo vieneto vertė – 1 litas. Fondo vieneto vertė yra skaičiuojama kiekvieną darbo dieną.

Fondo vieneto vertė nustatoma padalijus Fondo GA vertę, nustatytą skaičiavimo dieną, iš bendro Fondo vienetų skaičiaus. Bendra visų Fondo vienetų vertė visada yra lygi Fondo GA vertei.

Fondo vieneto vertė yra paskelbiama ne vėliau kaip iki kitos darbo dienos 12 val. tinklapyje www.finasta.lt bei kartą per mėnesį tinklapyje skelbiamos vidutinės praėjusio mėnesio fondo vienetų vertės.

7. Atskaitymai Valdymo įmonei ir depozitoriumui

Maksimalūs atskaitymų iš Fondo turto dydžiai už Fondo valdymą yra pateikti šioje lentelėje:

Nr.	Pavadinimas	Proc. išraiška
1.	Atskaitymas iš kiekvienos Dalyvio vardu įmokėtos Pensijų įmokos	1,49 %
2.	Atskaitymai per metus iš kiekvieno Dalyvio pensijų sąskaitoje esančių lėšų vidutinės metinės vertės	0,99 %
3.	Atskaitymai už Dalyvio perėjimą į kitą Valdymo įmonės fondą (iš Dalyvio vardu pervedamų pinigų)	0,00 %
4.	Atskaitymai už Dalyvio perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės fondą (iš Dalyvio vardu pervedamų pinigų)	0,00%

* Lentelėje pateikti maksimalūs atskaitymų dydžiai, kurie negali būti viršijami, tačiau šie dydžiai gali būti ir mažesni. Konkretūs atskaitymų dydžiai nustatomi Valdymo įmonės valdybos sprendimu ir skelbiami Taisyklėse nurodytame tinklapyje kiekvieną kartą kai buvo pakeisti. Nauji atskaitymų dydžiai taikomi visiems Dalyviams.

Valdymo įmonė kaupia ir saugo dokumentus, pagrindžiančius atskaitymų Valdymo įmonei apskaičiavimą. Atskaitymai iš Dalyvio vardu įmokėtos Pensijų įmokos Valdymo įmonei išskaičiuojami tą pačią darbo dieną, kai Pensijų įmoka įmokama į Pensijų sąskaitą.

Atskaitymai iš kiekvienoje Pensijų sąskaitoje esančių lėšų vidutinės metinės vertės skaičiuojami kiekvieną darbo dieną, apskaičiuojant tai dienai tenkančią metinės atlyginimo normos dalį. Tai dienai atlyginimo metinės normos dalis apskaičiuojama pagal tos dienos Fondo GA vertę, nustatomą keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinamą pagal matematinės skaičių apvalinimo taisyklės. Apskaičiuojant atskaitymus laikoma, kad metuose yra 365 dienos, o mėnuo turi kalendorinį dienų skaičių. Atskaitymas nuo kiekvienoje Pensijų sąskaitoje esančių lėšų vidutinės metinės vertės Valdymo įmonei mokamas už kiekvieną kalendorinių metų ketvirtį iki kito ketvirčio 7 kalendorinės dienos.

Pasibaigus kalendoriniams metams, atskaitymų dydis iš Pensijų sąskaitoje esančių lėšų metinės vidutinės vertės yra tikslinamas. Per kalendorinius metus susidarę atskaitymų Valdymo įmonei už turto valdymą permokėjimai per 7 kalendorines dienas grąžinami Fondui, o susidaręs Fondo įsiskolinimas per 7 kalendorines dienas sumokamas Valdymo įmonei.

VSDF valdyba Fondui moka delspinigius, kurių dydis nustatytas Lietuvos Respublikos teisės aktuose, už lėšas, pervestas Fondui pavėluotai dėl VSDF valdybos kaltės. Šiomis lėšomis yra didinama Fondo GA vertė.

Už Depozitoriumo teikiamas paslaugas iš gautų atskaitymų, nurodytų fondo taisyklėse, Valdymo įmonė Depozitoriumui moka atlyginimą ne didesnį kaip 0,2 proc. nuo metinės Fondo GA vertės. Atlyginimas Depozitoriumui skaičiuojamas kiekvieną darbo dieną, apskaičiuojant tai dienai tenkančią metinės atlyginimo normos dalį. Tai dienai atlyginimo metinės normos dalis apskaičiuojama pagal tos dienos Fondo GA vertę. Apskaičiuojant atlyginimą laikoma, kad metuose yra 365 dienos, o mėnuo turi kalendorinį dienų skaičių.

Depozitoriumui priklausantis atlyginimas mokamas už kiekvieną praėjusį kalendorinių metų ketvirtį iki kito ketvirčio 7 kalendorinės dienos.

Pasibaigus kalendoriniams metams, atlyginimo už turto saugojimą dydis yra tikslinamas. Per kalendorinius metus susidarę permokėjimai už turto saugojimą per 7 kalendorines dienas grąžinami Valdymo įmonei, o susidarę Valdymo įmonės įsiskolinimai turi būti per 7 kalendorines dienas sumokėti Depozitoriumui.

Depozitoriumas privalo Valdymo įmonei pateikti ataskaitas ir dokumentus, pagrindžiančius atlyginimo už turto saugojimą apskaičiavimą.

8. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigams priskiriami pinigai Fondo banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentais pripažįstami trumpalaikiai indėliai (iki 3 mėn.). Terminuoti indėliai apskaitomi nominalia verte, iki termino pabaigos kaupiant palūkanas tiesiniu būdu. Terminuotieji indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę.

Gryniesiems pinigams ir lėšos kredito įstaigose vertinami pagal nominalią vertę. Pinigiai ir pinigų ekvivalentai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta pagal skaičiavimo dienos oficialų Lietuvos Banko nustatomą valiutų kursą.

9. Pobalansiniai įvykiai

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1 pastaba. Investicijų vertės pokytis per 2009 m I pusmetį

(litas)

Balanso straipsniai	Pokytis					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Skolos vertybiniai popieriai	138.082,78	0,00	0,00	558.992,62	0,00	697.075,40
Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiti skolos vertybiniai popieriai	138.082,78	0,00	0,00	558.992,62	0,00	697.075,40
Nuosavybės vertybiniai popieriai	11.956.421,15	3.987.611,79	4.959.650,13	1.277.503,08		12.261.885,89
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	195.546,64	0,00	855.988,79	1.219.311,51	0,00	558.869,36
Kitos investicijos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Iš viso	12.290.050,57	3.987.611,79	5.815.638,92	3.055.807,21	0,00	13.517.830,65

2 pastaba. Valdymo sąnaudos

Valdymo sąnaudas sudarė Valdymo įmonei mokamas atlyginimas, lygus 0,99 proc. nuo vidutinės metinės Fondo grynųjų aktyvų vertės (105.939 litai 2009 metais) ir platinimo mokestis, kuris yra lygus 1,49 proc. nuo dalyvio vardu gautų įmokų sumos (102.797 litai 2009 metais).

3 pastaba. Pensijų įmokos

	2009 m.
Gautos pensijų įmokos	
<i>kovo mėn.</i>	4254016
<i>birželio mėn.</i>	2645577
Grąžintos pensijų įmokos VSDF*, nutraukus sutartis	(390)
Iš kitų pensijų fondų pervestos sumos	222120
Iš viso	7121323

*VSDF – Valstybinio socialinio draudimo fondas

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

24. Bendri duomenys apie pensijų fondo dalyvius (dalyviais laikomi ir asmenys, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą, taip pat asmenys, gaunantys periodines pensijų išmokas)

Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje		12527
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	12
	dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	0
	kiti dalyviai	12338
	Iš viso	12350
Dalyvių skaičiaus pokytis		-177

25. Per ataskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius

Bendras prisijungusių dalyvių skaičius		83
Dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą		49
Iš kitų pensijų fondų atėję dalyviai	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	20
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	14

26. Per ataskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius

Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius		260
Į kitus pensijų fondus išėjusių dalyvių skaičius	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	92
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	166
Baigusių dalyvavimą dalyvių skaičius	išstojusių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
	sulaukusių nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudojusių teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	1
	dalyvių, pasinaudojusių Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį	0
	mirusių dalyvių	1

27. Pensijų fondo dalyvių struktūra pagal amžių ir lytį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

		Dalyviai pagal amžių				
		iki 30	nuo 30 iki 45	nuo 45 iki 60	nuo 60	iš viso
Dalyvių skaičius	iš viso	6585	4703	1041	21	12350
	vyrų	3769	2756	573	17	7115
	moterys	2816	1947	468	4	5235
Dalyvių dalis, %	iš viso	53,32%	38,08%	8,43%	0,17%	100,00%
	vyrų	30,52%	22,32%	4,64 %	0,14%	57,61%
	moterys	22,80%	15,77%	3,79%	0,03%	42,39%

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

28. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos lėšos

Bendra gautų lėšų suma		7.121.322,8300
Periodinės įmokos į pensijų fondą	iš Valstybinio socialinio draudimo fondo	6.899.202,8200
	pačio dalyvio įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
	darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai		-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos		-
Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	162.028,3800
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	60.091,6300
Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso		-

29. Išmokėtos lėšos

Bendra išmokėtų lėšų suma		969.858,2300
Pensijų išmokos	vienkartinės išmokos dalyviams	-
	periodinės išmokos dalyviams	-
	išmokos anuiteto įsigijimui	-
Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	315.022,7900
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	653.668,9500
Išstojuosiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)		-
Paveldėtojams išmokėtos lėšos		1.166,4900
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir išmokėtų lėšų sumą), iš viso		-

IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ

30. Jei pensijų fondo taisyklėse yra įsipareigojimas garantuoti tam tikrą pajamingumą, nurodyti garantuojamo pajamingumo dydį, per ataskaitinį laikotarpį į garantinį rezervą įmokėtų įmokų sumą, pateikti jo investicinių priemonių portfelį, jei buvo panaudotas, nurodyti panaudojimo priežastis, panaudotą sumą, rezervo dydį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir kitą svarbią informaciją.

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

31. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

---

XI. KITA INFORMACIJA

32. Paaškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie pensijų fondo veiklą, kad būtų galima tinkamai įvertinti fondo veiklos pokyčius ir rezultatus

		Nuo	Iki	Pokytis nuo veiklos pradžios	Pokytis per 2009 m. 6 mėn.
Data	2004-06-15	2009-01-05	2009-06-30	+3,47%	+10,07%
Vertė	1,0000	0,94	1,0347		

XII. ATSAKINGI ASMENYS

33. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą (finansų maklerio įmonės, auditoriai, kt.), vardai, pavardės (juridinių asmenų pavadinimai), adresai, leidimo verstiti atitinkama veikla pavadinimas ir numeris

---

34. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietė (jeigu ataskaitą rengę asmenys nėra bendrovės darbuotojai)

---

35. Valdymo įmonės administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui

Aš, UAB „Invalda turto valdymas“ įgaliotas asmuo direktorius Andrej Cyba, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

_____
(parašas)

Aš, UAB „Invalda turto valdymas“ vyr. finansininkė Audronė Minkevičienė, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

_____
(parašas)

36. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją

36.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas (nurodyti vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus)

Įgaliotas asmuo direktorius Andrej Cyba, tel. (8~5) 2361856, faks. (8~5) 273 4898, el. paštas andrej.cyba@finasta.lt

Vyriausioji buhalterė Audronė Minkevičienė, tel. (8~5) 203 2236, faks. (8~5) 278 6838, el. paštas audrone.minkeviciene@finasta.lt

36.2. jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus (jeigu konsultantas yra juridinis asmuo, nurodyti jo pavadinimą, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresą bei konsultanto atstovo(-ų) vardą, pavardę); pažymėti, kokias konkrečias dalis rengė konsultantai arba kokios dalys parengtos jiems padedant, ir nurodyti konsultantų atsakomybės ribas.

Konsultantų paslaugomis, rengiant ataskaitą, nesinaudota.
